

Підготували: гарант ОП к. філол.н, доцент кафедри ГФП Юлія КУПЧИШИНА
д. філол.н, завідувач кафедри Юлія БОЙКО
ст. викладач Наталія ЛЕВИЦЬКА

**Огляд аналогічних освітніх програм зі спеціальності 035 Філологія
(«Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова»)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в інших закладах вищої освіти**

1. Закордонні університети:

а) англійські університети

Порівнювалися освітні програми університету Есексу (Англія, Великобританія), університету Метрополітан (Лондон, Велика Британія), а також університети Німеччини: університет Гейдельберг, університет Гільдесгайм. Аналіз відбувався на основі вільного доступу до програм доцентом кафедри ГФП Юлією Купчишиною та ст. викладачем кафедри ГПФ Наталією Левицькою.

Зокрема, в освітній програмі “Translation” університету Метрополітан (London Metropolitan University) були зафіксовані наступні відмінності:

- тривалість навчання становить **3 роки; (у нас – 3 роки 10 місяців)**;
- модулізована структура навчання, яка гарантує гнучке оволодіння окремо взятим модулем, за який студенти отримують одиниці успішності, виражені у кредитах згідно з ECTS;
- програма пропонує **300 обов’язкових кредитів ECTS і 90 кредитів ECTS на вибіркові дисципліни; (у нас 180 обов’язкових ECTS і 90 кредитів ECTS – на вибіркові дисципліни відповідно)**;
- обов’язковим є вивчення двох мов (англійська та ще одна іноземна), а також опція здобути кваліфікацію **ще однієї мови на вибір** (арабська, французька, німецька, португальська, італійська, іспанська, російська).
- дисципліни освітньої програми **вузкоспеціалізовані; (у нас – є дисципліни і загальної підготовки і спеціальної)**;
- наявність однієї практики – **виробничої (Work Placement) – 15 кредитів ECTS**); (у нас – дві практики (навчально-перекладацька і виробничо-перекладацька практики) – разом **8 кредитів ECTS**);
- обов’язковим є написання **перекладацького проєкту (Translation Project) – 30 кредитів ECTS**; вибірковою є опція написання перекладацької дисертації (**15 кредитів ECTS**). У нас обов’язковим є написання двох курсових робіт (**по 1 кредиту ECTS**);
- ОП містить рекомендації щодо плану навчання, однак існує невелика кількість дисциплін на вибір; (у нас студенти 3 та 4 курсу формують індивідуальну траєкторію навчання за рахунок вибірових дисциплін).

Порівнювалися також освітні програми Державного університету Есексу, Англія.

Були зафіксовані наступні відмінності:

✓ Назва освітньо-професійної програми ВА “Translation, Interpreting and Cultural Mediation” – програма пропонує підготовку одразу за трьома напрямками – письмовий переклад, усний переклад та мовна (культурна) адаптація. У цьому є її унікальність. Таке поєднання дає змогу випускникам програми успішно працевлаштуватися, адже вони володіють усіма навичками перекладу, затребуваними на ринку мовних послуг.

✓ тривалість навчання становить **3 роки – у нас – 3 роки і 10 місяців;**

✓ Комбінації мов – англійська та одна з таких мов: французька, німецька, італійська, португальська, іспанська.– У нас також дві мови вивчається – англійська та німецька – обов’язкові, інші – за вибором.

✓ програма охоплює обов'язкові дисципліни – **255 кредитів ECTS**; обов'язкові з вибіркковими компонентами – **195 кредитів ECTS**;

✓ існує чітка вказівка щодо здобуття рівня володіння мовою: англійська (Mastery), мова на вибір (Proficiency);

✓ дисципліни освітньої програми **вузькоспеціалізовані**; **цикл вибірккових дисциплін** включає переклад медичних текстів, технічних, юридичних, бізнес (економічних), а також курс субтритрування, соціолінгвістики, а також переклад медіа текстів.

✓ **відсутність** загальнообов'язкових дисциплін;

✓ Дисертація присвячується певній обраній темі, пов'язаній з усним чи письмовим перекладом або субтритруванням (**30 кредитів ECTS**);

✓ **Обов'язковим є “Year Abroad” модуль (90 кредитів ECTS)**, який забезпечує навчання та проживання в іншій країні за обміном.

Застосовуються такі методи: лекції, демонстрації, навчання через викладання іншим, написання есе, індивідуальні та групові презентації.

Програма складається з обов'язкових та обов'язкових з вибіркковими компонентами компонентів, що залежать від мовної пари.

б) німецькі університети:

1. Бакалаврська освітня програма університету Гейдельберг. Аналіз відбувався на основі вільного доступу до освітньої програми (Studienordnung). Були зафіксовані наступні особливості:

- Назва освітньо-професійної програми: «Перекладознавство» (університет Гейдельберг);
- тривалість навчання становить **3 роки (6 семестрів), у нас 3 роки 10 місяців**;
- програма пропонує **180 кредитів ECTS (у нас 240 кредитів ECTS)**;
- модулізована структура навчання, яка гарантує гнучке оволодіння окремо взятим модулем, за який студенти отримують одиниці успішності, виражені у кредитах згідно з ECTS;
- є можливість здобути кваліфікацію як з двох, так і з трьох іноземних мов;
- БА ОП складається з 14 нормативних навчальних модулів (113 кредитів), двох варіативно-нормативних модулів (23 кредити) та двох варіативних модулів (32 кредити) та одного модуля, в який входять письмові атестаційні іспити та бакалаврська письмова кваліфікаційна робота (10 кредитів);
- пропонуються 3 блоки дисциплін: блок мовно-перекладацьких дисциплін, блок мовно-культурологічних дисциплін, блок фахово-перекладацьких дисциплін. Кожен блок об'єднує цикли дисциплін: нормативний (обов'язковий), варіативно-нормативний та варіативний. Четвертий блок – виробничо-перекладацька практика;
- більша частина навчальних дисциплін нормативні;
- всі БА ОП пропонує вивчення культурологічних дисциплін. Зміст культурологічних дисциплін залежить від обраної пари мов та ступеню подібності культур.

2. Бакалаврська освітня програма університету Гільдесгайм. Аналіз відбувався на основі вільного доступу до освітньої програми (Studienordnung). Були зафіксовані наступні особливості:

- Назва освітньо-професійної програми: «Міжнародна комунікація та переклад» (університет Гільдесгайм);
- тривалість навчання становить **3 роки (6 семестрів); у нас – 3 роки 10 місяців**;
- програма пропонує **180 кредитів ECTS (у нас 240 кредитів ECTS)**;
- модулізована структура навчання, яка гарантує гнучке оволодіння окремо взятим модулем, за який студенти отримують одиниці успішності, виражені у кредитах згідно з ECTS;
- є можливість здобути кваліфікацію як з двох, так і з трьох іноземних мов;
- БА ОП складається з двох нормативних навчальних модулів (95 кредитів), двох варіативних модулів (70 кредитів) та одного модуля, в який входять письмові атестаційні іспити та бакалаврська письмова кваліфікаційна робота (15 кредитів);
- пропонуються **3 блоки дисциплін**: блок мовно-перекладацьких дисциплін, блок мовно-культурологічних дисциплін, блок фахово-перекладацьких дисциплін. Кожен блок об'єднує

цикли дисциплін: нормативний (обов'язковий) та варіативний. **Четвертий блок** – семестр в університеті-партнері за кордоном.

2. Українські університети

Огляд аналогічних освітніх програм зі спеціальності 035 Філологія в українських університетах

Окрім наведених вище закордонних закладів вищої освіти, де функціонують подібні програми, порівнювалися ОП університетів (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет).

Зіставний аналіз провела **Гарант освітньої програми, доцент кафедри ГФП Юлія Купчишина**

ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Київський національний лінгвістичний університет	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ОПП	«Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»	«Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»	«Англійська мова і література»	«Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови»
Кваліфікація (освітня/ професійна)	Бакалавр. Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська).	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Відмінності	<p>1. Обсяг освітньої програми на базі повної середньої освіти становить – 240 кредитів ECTS.</p> <p>2. Обсяг обов’язкових навчальних дисциплін складає 180 кредитів ECTS; обсяг вибіркових навчальних дисциплін складає 60 кредитів ECTS.</p> <p>3. Проходження перекладацької практики з основної мови (6 кредитів ECTS); у нас – навчально-перекладацька та виробничо-перекладацька практики по 4 кредити ECTS відповідно (мови: англійська, німецька).</p> <p>4. Виконання курсових робіт зі спеціальності складає 6 кредитів ECTS (у нас 2 кредити ECTS)</p>	<p>1. Обсяг освітньої програми на базі повної середньої освіти становить 240 кредитів ECTS.</p> <p>2. Обсяг обов’язкових навчальних дисциплін складає 180 кредитів ECTS; обсяг вибіркових навчальних дисциплін складає 60 кредитів ECTS.</p> <p>3. Проходження виробничої перекладацької практики з англійської мови 3 кредити (у нас 4); виробничої перекладацької практики з німецької мови – 3 кредити; виробничої педагогічної практики з англійської мови – 4 кредити (у нас ОР “магістр”). Загалом на 3 практики – 10 кредитів ECTS, у нас – 8 кредитів ECTS</p> <p>4. Дві курсові роботи з лінгвістики/перекладознавства (по 1 кредиту ECTS). У нас так само.</p>	<p>1. Обсяг освітньої програми на базі повної середньої освіти становить 240 кредитів ECTS.</p> <p>2. Обсяг обов’язкових навчальних дисциплін складає 180 кредитів ECTS; обсяг вибіркових навчальних дисциплін складає 60 кредитів ECTS.</p> <p>3. Курсова робота – 3 кредити ECTS, у нас дві курсові по 1 кредиту.</p> <p>4. Навчальна практика (перекладознавча) – 3 кредити. Виробнича практика (педагогічна) – 9 кредитів ECTS. Разом – 12 кредитів. У нас дві практики – 8 кредитів.</p> <p>5. Атестаційний іспит (англійська мова та методика її викладання) – 1,5 кредитів ECTS. Атестаційний іспит (друга іноземна мова) – 1,5 кредитів ECTS. У нас – 0 кредитів.</p>	<p>1. Обсяг освітньої програми на базі повної середньої освіти становить 240 кредитів ECTS.</p> <p>2. Обсяг обов’язкових навчальних дисциплін складає 180 кредитів ECTS; обсяг вибіркових навчальних дисциплін складає 60 кредитів ECTS.</p> <p>3. Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова) – 9 кредитів ECTS; у нас навчально-перекладацька та виробничо-перекладацька практики по 4 кредити ECTS відповідно (мови: англійська, німецька).</p> <p>4. Кваліфікаційна робота бакалавра – 8 кредитів ECTS, у нас – 1 кредит.</p> <p>5. Курсова робота як частина комплексної дисципліни (лексикологія і граматики). У нас так само.</p> <p>6. Вибірковий блок: Вибірковий блок 1. «Переклад у міжкультурній комунікації (англійська мова, німецька / французька / іспанська /</p>

				італійська / португальська мова)»; Вибірковий блок 2. «Письмовий та усний галузевий переклад (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мова)». Серед вибіркових дисциплін 1 блоку – переклад у туристичній сфері.
1. Може зацікавити здобувачів. 2. Використали або плануємо використати у нашій ОП	1. Бакалаврська (курсова) робота – збільшити кількість кредитів. 2. До вибіркових дисциплін можна додати: синхронний переклад; психологія та перекладацька діяльність.	У нас практика з першої іноземної мови (рідше – друга (німецька мова). Слід додати другу іноземну (німецьку) як обов’язкову частину виробничої практики.	Збільшити кількість кредитів на практику. Додати кредити до атестаційного іспиту.	Кількість кредитів, виділених на кваліфікаційну роботу бакалавра; Поділ вибіркових дисциплін 2 на блоки